אמרי שפר — פרשת תצוה

אמרי שפר · להדפסה · מבית דוד

ועשו את האפד זהב תכלת וגו' ושתי כתפות וגו' ולקחת את שתי אבני שהם ועשית שרשרות ומשבצות גו'. ועשית חשן המשפט וגו'. מאד קשה להבין עפ"י פשוטו למה הי' מעשה חשן ואפד דוקא בדרך הזה כמו שפרש"י שהאפד הי' חבור מאחוריו ושתי אבני שוהם היו קבועים למעלה על שתי הכתפות, ועוד מה הי' הזכרון לבני ישראל בזה. ונראה שזה בא לרמז על המתקות הדינים איך הקב"ה הוא ממתיק ברחמיו וחסדיו הגדולים כל הגבורות המתעוררים על ישראל ושופך חמתו על הרשעים והאפקורסים כמו שכתבתי בפרשת בא איך משה רעיא מהימנא הי' מקבל את הערב רב שיצאו עם ישראל ממצרים כדי שיהיו תמיד לפדיון נפשינו כשיהי' ח"ו איזה קיטרוג אזי יתלה הסרחון בהם וזה שאמרו חז"ל בשעה שאמר הקב"ה למשה לך רד כי שחת עמך אמר לו משה עמי ולא עמך ר"ל השחתה זאת עשו עמי ולא עמך היינו מה שהוצאתי אני מדעתי ולא עמך ישראל, ואלה הדברים מרומזים ג"כ בפסוקים האלה כי האפוד החגור מאחוריו הוא מרמז על סוד אחוריים שהם הדינים הקשים המתעוררים מן שם אלקים ולכן אפד ע"ה הוא בגימ' אלהים ואם הוא מלא בוי"ו כזה אפוד הוא בגימ' צ"א כמספר היחוד של שם הוי' ואדני להורות שאחר שנמתקין הדינין ע"י הכתפות ואבני שוהם נתהפך הדינים לרחמים ונעשה היחוד הגמור. וזה שכתבו המקובלים שיש שני מלאכים א' שמו קצפיא"ל העומד לשמאל לקטרג ולהביא קצף על הרשעים וא' שמו רפאל העומד לימין להמליץ טוב ולעלות רפואה לישראל מכל המקטריגים ולכן המספר של שניהם שי"א כמספר שוה להורות שע"י הכתפות ואבני שוהם הם נעשים שוה בשוה כמו שהכתפות ואבני שהם היו שוה בשוה במדה ובמשקל. וזש"ה זכרון לבני ישראל ר"ל שע"י זה יעלה זכרונם לטוב ויומתקו הדינין וזה ג"כ סוד אבני השהם שהיו א' בימין וא' בשמאל כי למעלה מהם יש עוד שני מלאכים הממונים עליהם א' שמו גבריאל העומד משמאל וא' שמו מיכאל העומד בימין והם נכללים זה בזה. ולכן המספר של שניהם יחדיו עולה שמ"ז כמנין שה"ם ע"ה. וזש"ה "ואת "שמות "הששה "הנותרים ר"ת השוה להורות שע"י שהם שו"ה למטה ולמעלה על הכתפות שה"ם שהוא אותיות משו"ה עי"ז נכללים הדינים בחסדים ונעשה רחמים גמורים וז"ס השוה ומשוה קטן וגדול והבן. והנה אחר שנמתקו גבורות האפד ע"י אבני שהם הי' מחבר אותם אל החשן לרמז שמשם בא עיקר השמירה והברכות לישראל שהי' קבוע שם י"ב אבנים ועליהם שמות י"ב שבטים שהם כנגד י"ב צירופי הוי' ב"ה ולכך הי' שמו חש"ן שהוא ר"ת "שומר "נפשות "חסידיו. וגם הוא אותיות נח"ש לרמז על גבורות הקשים של אפד המחובר בו למטה ונופל על הרשעים וזה הי' שמירה גדולה לישראל כדרך הנחש הסובב את האוצר לשמרו שלא יקרב אליו שום דבר רע. רק כל הברכות וכל הטובות יחולו על ישראל מעתה ועד עולם א"ס:

איתא במדרש כתיב נר לרגלי דבריך. וכתיב נר ד' נשמת אדם אמר הקב"ה נרי יהי' בידך ונרך בידי. ע"כ. נראה פירושו עפ"י מ"ש בספר נועם אלימלך על פסוק חסד ומשפט אשירה שהוא מלשון פירות הנושרין, ואמרו חז"ל אם חסד אשירה ואם משפט אשירה ר"ל בעת שאני רואה החסדים מתגברין וממשמשין ובאים אז אני משיר אותם על ראש ישראל ובעת שאני רואה הגבורות ודינין מתגברין לבא אני משיר אותם על ראש אוה"ע עכ"ל. ונוכל לומר שזה ג"כ דברי חז"ל אמר הקב"ה נרי בידך ר"ל נר לרגלי דבריך זה קאי על משפט הרשעים שמוסר הקב"ה ביד הצדיקים כי נ"רי הוא ר"ת נר רשעים ידעך זה יהי' בידך להשפילם ולכבות נרם ונרך בידי. זה קאי על נר ד' נשמת אדם ר"ל הנשמה שבך הוא בידי לשומרה ולהטיב לה ולהתענגה מזיו שכינתי ע"ד שאמר הכתוב בידך אפקיד רוחי: